

NIESTWORNÓŚĆ (20) *sb f*

niestworność (18), **niesforność** (1), **niesworność** (1), [**niezworność**]; niesforność *Diar*; niestworność : niesworność *ModrzBaz* (1:1).

W pisowni łącznej (16), *w rozłącznej* (4).

e oraz oba o prawdopodobnie jasne (tak w niestworny oraz -ość).

sg *N* niestworność (7). ◇ *G* niestworności (3). ◇ *A* niestworność (3). ◇ *I* niestwornością (3). ◇ *L* niestworności (1). ◇ *pl N* niesforności (1). ◇ *A* niestworności (2).

Sł stp notuje, Cn s.v. niestwora, Linde XVI i XVIII w.

Niezgoda, niekarność, kłótnia; dissensio Modrz; immodestia, importunitas, intemperies, petulantia Cn (20) : A gdy [Solon] na śmierć leżał wznillā [lege: wznikłā] ięft miedzi iego przijaciołmi ktorzy przy [!] nim byli niestworność o nie iakā gadkę *BielŻyw* 9; Wszczynają się bowiem wielkie niesforności, w które przywiedzione są rozmaite stany roztargnieniem sumnienia *Diar* 84; Nieftworność swoich z sobā/ niełporo obronie/ Gdzie co iedno poczniemy/ wżyftko w łeb Koronie. *BielSat* Gv, G2v; y niemniey ma być żalościw z rozruchow obywatelow łwych/ iedno iako Oćiec z nieftworności łynow/ ábo iako głowā zniełporobności drugich członkow *ModrzBaz* 21v; *SkarJedn* 19; Nieftworność w moich wielka/ nie łporo obronie/ Gdzie co iedno poczniemy/ wżyftko włeb Koronie. *BielSen* 14, 15; *JanNKar* E4v; áby w iednym zgromadzeniu Rzeczyłp. y w łpolnem bractwie żywiąc/ *venus alterius culpa detrimentum non patiatur*, ieden drugiego niestwornością łwā/ ná mięśne iátki nie wydawał *GrabPospR* K3, K4; Swiadczą Kroniki łtäre/ iákā *Barbaries* y gruba niestworność byłā w Pogánłkich przodkach *PowodPr* 19; *VotSzl* B4; izali złe y niezgodne przypuści pan do [...] łtołn łwego? izali głodem vmrzeć nie mułim/ gdy od tych łwiętych potraw dla náłzey niestworności odepchnieni będziem? *SkarKazSej* 671b; [A V nieprziācielā náłzego/ wżytki te niestworści náłze/ przeciwnym łię obyczāiem máią. *GrabZdanie* 3v].

W połączeniu szeregowym (1): Nieftworność/ nieżyczliwość/ pychā im pánuie. Przeto łie ich połługā/ dobra nie náydnie. *BielSat* L3.

W przeciwstawieniach: »jedność, [zgoda] ... niestworność« (1): tym więcey tego Páłterzā iednego nawyżłzego/ ktorzyby iedność czynił/ á nie łtworności krocił/ potrzebował. *SkarJedn* 81; [gdziebyłmy łie byli/ z nim [Solimanem] potkáli zgodę [...] Lecż przekłeta niezworność/ tego mieć niechciāłā/ A gdy kpotrzebie przyłzłō/ wnet nas rozerwāłā *WarszWenec* F3].

W charakterystycznych połączeniach: niestworność gruba, wielka (3).

Szeregi: »niesnaski i niestworności« (1): w Krolełtwie twoim máiądz rozmāite niełnałki/ y niestworności/ oto nas wżyftkich/ w zdrowiu/ w pokoiu/ [...] wćale záchował *BiałKaz* H3.

»złość i niestworność« (1): Czemułz złość y nie łtworność Chrześciāńłka tāk mocne okowy łpołeczney iedności y zwiāłki tākiey miłości rozbija? á ci ktorzy łię do Chryłtułā odzywāią tāk rozdzieleni y niezgodni łā? *SkarJedn* A3.

Przen (2) : zkład by potym wrołło wżytkiego ciāłā rozrułzenie/ áłbo wżdy zemdlenie: poniewāżby dużym á mocnym być niemogłō zā niełwornością członkow [*membris dissidentibus*]. *ModrzBaz* 58.

Szereg: »zawrot a niestworność« (1): Owa przyrodzony y nabyty rozum/ ktemu cnotá/ mużą go do wżytkiego wieść/ [...] oddaláiąc od niego ow zawrot/ á niestworność w głowie/ iáką czuią Iudzie niepowćięgliwi *Górndworz Gg5v*.

Synonimy: *kłotnia, niesnaska, niesposobność, niezgoda, niezgodność, waśń.*

Cf **NIESTWORA, STWORNÓŚĆ**

AKtt